

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

Рішення № 154 від 17.04. 2019 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, надіслані Державною екологічною інспекцією України листом від 22.02.2019 № 2/4-6-1167.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом постанови пропонується затвердити Порядок взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту (далі – проект Порядку).

Однак, проект постанови не може бути погоджений з огляду на наявність таких зауважень.

І. Щодо змістовного наповнення проекту Порядку.

Абзацом четвертим пункту 3 проекту Порядку пропонується встановити, зокрема, обов'язки Адміністрації морського порту забезпечити державних інспекторів приміщеннями і створити для них належні умови роботи.

При цьому звертаємо увагу розробника на те, що пунктом 3 статті 11 Закону України «Про морські порти України» Адміністрація морських портів України або власник морського терміналу *на безоплатній основі має надавати у користування приміщення виключно для організації пункту пропуску через державний кордон України, де здійснюються в установленому законодавством порядку прикордонний, митний контроль і пропуск через державний кордон України осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна.*

Зобов'язань Адміністрації морського порту щодо будь-якого забезпечення державних інспекторів Законом України «Про морські порти України» не встановлено.

Пунктом 1 розділу II проекту Порядку передбачено обов'язок третіх осіб («будь-яка особа») інформувати Держекоінспекцію та Адміністрацію морського порту про виявлення випадку скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин. Зазначене положення не узгоджується з пунктом 2 розділу I проекту Порядку, що визначає предмет регулювання Порядку.

Зміст абзаців першого, другого пункту 2 і абзаців першого, другого пункту 3 розділу II проекту Порядку збігається зі змістом пункту 1 цього ж розділу.

Зміст абзацу третього пункту 2 розділу II проекту Порядку не узгоджується зі змістом абзацу першого пункту 5 розділу II в частині визначення початку перебігу строку, протягом якого Адміністрація морського порту має направити свого представника у місце, вказане державним інспектором.

Крім того, у пункті 2 розділу II проекту Порядку розробником зазначено, що при виявленні державним інспектором зазначених випадків або інших порушень законодавства про охорону навколишнього природного середовища, державний інспектор повідомляє Адміністрацію морського порту та залучає її представника.

При цьому, зауважуємо, що проектом Порядку має бути врегульовано виключно порядок взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.

Положення пункту 4 розділу II і абзацу першого пункту 5 розділу II проекту Порядку допускають неоднозначне трактування обов'язкової присутності представника Адміністрації морського порту під час здійснення державним інспектором заходів, вказаних у пункті 4 проекту Порядку.

Пунктом 7 розділу II проекту Порядку передбачається, що у разі підтвердження скидання забруднюючих речовин з перевищенням гранично допустимих концентрацій чи встановлення факту наявності поряд з судном зримих плавучих часток або виникнення видимих слідів нафти чи нафтовмісних або інших забруднюючих речовин в районі скиду, що призвело до фактичного погіршення якості води, скиду сміття з суден, а також у разі встановлення чи підтвердження факту порушення вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, шляхом виявлення значного пиління під час зберігання та перевантаження вантажів, зокрема, державним

інспектором у присутності адміністрації судна (плавзасобу) та, у разі необхідності морського агента судна, проводиться перевірка судна, а також *перевірка технологічної операції щодо дотримання умов/вимог документів дозвільного характеру.*

Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закону про дозвільну систему) визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та адміністраторів.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему *виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види; дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру; перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.*

Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності затверджено Законом України від 19.05.2011 № 3392-VI.

Пропонуємо чітко зазначити назви відповідних документів, передбачених пунктом 7 розділу II проекту Порядку. При цьому, враховуючи вимоги частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему щодо встановлення необхідності одержання документів дозвільного характеру на рівні закону.

Пункт 11 розділу II проекту Порядку, за своєю суттю, дублює пункт 3 розділу II проекту Порядку.

Крім того, у проекті Порядку відсутній чіткий та прозорий механізм реалізації прав та обов'язків як Адміністрації морського порту, так і Держекоінспекції. Також відсутній чіткий та прозорий порядок, якого необхідно дотримуватись у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.

Зазначене, у свою чергу, є порушенням статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», якою встановлено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

II. Щодо аналізу регуляторного впливу.

У розділі III аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробнику необхідно стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником за основу взято кількість перевірок плавучих транспортних засобів, отриманих за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства протягом 2015 - 2018 років.

Однак, такий підхід є невірним, оскільки предмет регулювання проекту Порядку полягає виключно у взаємодії Адміністрації морських портів і Держекоінспекції у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту та не стосується витрат суб'єктів господарювання, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо).

Запропонованим регулюванням також не передбачаються і бюджетні витрати, наведені в АРВ, які стосуються обліку суб'єкта господарювання, а також поточного контролю.

Натомість необхідно навести розрахунки витрат державних інспекторів на виконання запропонованих вимог.

У даному випадку мова має йти також і про витрати Адміністрації морського порту на виконання регулювання, а саме витрати на:

- забезпечення державних інспекторів приміщеннями і створення для них належних умови роботи;

- забезпечення цілодобового безперешкодного доступу до порту державних інспекторів, доступу до інформаційної системи портового співтовариства;

- направлення представника у визначене державним інспектором місце;

- надання Держекоінспекції опису здійснених заходів з ліквідації забруднення, засмічення;

- забезпечення зберігання зібраних забруднюючих речовин;

- узгодження з Держекоінспекцією знешкодження забруднюючих речовин;

- впровадження ефективних запобіжних заходів з попередження виникнення порушень вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища тощо.

З огляду на вказане, усі інші розділи АРВ необхідно доопрацювати з урахування вимог проекту Порядку.

Окрім зазначеного, прийняття проекту постанови здійснюється не у відповідності з визначеним статтею 4 Законом принципом прозорості та врахування громадської думки.

Вказаний принцип, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому Законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Так, на адресу Державної регуляторної служби України надійшли зауваження та пропозиції до проекту постанови.

Відповідно до статті 9 Закону усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник

проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Додатково повідомляємо таке.

Розуміючи необхідність врегулювання спірних питань щодо проекту постанови у Державній регуляторній службі України було створено Міжвідомчу робочу групу з питань контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства, у числі, щодо проекту Порядку (далі – Міжвідомча робоча група), в роботі якої взяли участь представники Державного підприємства «Адміністрація морських портів України», Міністерства інфраструктури України, Державної служби морського та річкового транспорту України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, а також представники громадських організацій, бізнес спільнот та зацікавлені суб'єкти господарювання.

На сьогодні, за результатами низки засідань Міжвідомчої робочої групи напрацьовано редакцію проекту Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту, який враховує інтереси всіх учасників відповідних правовідносин.

Таким чином, за результатом розгляду положень проекту постанови, встановлено, що проект розроблено з порушенням таких принципів державної регуляторної політики як: ефективність, збалансованість, прозорість та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити у погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту».

Додаток на 11 арк.

Голова Державної регуляторної служби України

Ксенія ЛЯПІНА

Витк. № 494/2019/17
від 15 березня 2019 року

✉ 1-й поверх, Андрівський узвіз, 1А, Київ, 04070, Україна
☎ тел. +380 44 496-06-01
@ office@eba.com.ua 🌐 www.eba.com.ua

Кому:
Першому заступнику Голови Державної екологічної інспекції України, виконуючому обов'язки Голови Державної екологічної інспекції України
пану Яковлєву І.О.

Копія:
Голові Державної регуляторної служби України
пані Ляшній К.М.

Міністру інфраструктури України
пану Омеляну В.В.

В.о. Голови ДП «Адміністрація морських портів України»
пану Райвісу Вецкагансу

Щодо проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту»

Шановний Ігоре Олеговичу!

Європейська Бізнес Асоціація (надалі – Асоціація) засвідчує Вам свою високу повагу та звертається до Вас щодо проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту» (надалі – Проект Порядку), який був розміщений на сайті Державної екологічної інспекції України (надалі – Інспекція) 25 лютого 2019 року¹.

Варто зазначити, що експертами Комітету з логістики (надалі – Комітет) Асоціації на базі робочої групи при Державній регуляторній службі України (надалі – Робоча група та ДРС відповідно) разом із представниками ДРС, ДП «Адміністрація морських портів України», Державної служби морського та річкового транспорту України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, бізнес-спільноти вже був розроблений проект порядку

¹ <http://www.dei.gov.ua/posts/285>

вищезгаданої взаємодії, який був винесений ДРС на обговорення². Додатково, ДРС звернулася листом до Першого віце-прем'єр-міністра – Міністра економічного розвитку і торгівлі України щодо необхідності нагального вирішення низки проблемних питань у сфері екологічного контролю в портах, а також із проханням розглянути розроблений Робочою групою проект порядку взаємодії як першочерговий³ (детальніше у додатку до листа).

Підсумовуючи вищевикладене, компанії-члени Комітету Асоціації хочуть звернути Вашу увагу на те, що не підтримують запропоновану Інспекцією редакцію Проекту Порядку та наголошують на необхідності прийняття саме проекту Порядку взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту, розробленого експертами Робочої групи.

Контактною особою від Асоціації є Ярина Скороход, Координатор Комітету Асоціації, e-mail: Yaryna.Skorokhod@eba.com.ua, тел.: (044) 496-06-01, (067) 324-27-53.

Щиро дякуємо за увагу до звернення Асоціації та сподіваємося на врахування позиції бізнес-спільноти!

З повагою,

Ганна Дерев'янка
Виконавчий директор

Додаток.
Копія листа ДРС №12602/0/20-18 від 28 грудня 2018 року – на 9 арк.

² <http://www.drs.gov.ua/deregulation/pry-drs-stvoreno-mizhvidomchu-robochu-grupu-z-pytan-kontrolyu-zadoderzhanniam-vymog-pryrodoohoronnoho-zakonodavstva-ta-vidshkoduvannya-zbytkiv-zapodyanyh-vnaslidok-zabrudnennya-iz-suden-korabliv-ta/>

³ <http://www.drs.gov.ua/deregulation/lyst-drs-vid-28-12-2018-12602-020-18-shhodo-neobhidnosti-nagalnogo-vyrishennya-nyzky-problemnyh-pytan-u-sferi-ekologichnogo-kontrolyu-v-portah/>

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Першому віце-прем'єр-міністру –
Міністру економічного розвитку і
торгівлі України

КУБІВУ С. І.

*Про необхідність перегляду
нормативно-правового поля
у сфері екологічного контролю в портах*

Шановний Степане Івановичу!

До Державної регуляторної служби України (далі – ДРС) надходять звернення від суб'єктів господарювання (копії додаються) щодо свавілля з боку органів Держекоінспекції під час здійснення екологічного та радіологічного контролю в морських портах України в пунктах пропуску суден та товарів через державний кордон.

За результатами розгляду зазначених звернень ДРС дійшла висновку щодо необхідності опрацювання порушеної проблеми за участю всіх зацікавлених сторін.

Так, при ДРС було створено Міжвідомчу робочу групу з питань контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства та відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України (далі – Міжвідомча робоча група), в роботі якої взяли участь представники Державного підприємства «Адміністрація морських портів України», Міністерства інфраструктури України, Державної служби морського та річкового транспорту України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, а також представники громадських організацій, бізнес спільнот та зацікавлені суб'єкти господарювання. На засіданнях Міжвідомчої робочої групи обговорено проблемні питання щодо необхідності здійснення належного контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства та відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

БІХ №12602/0/20-18 від 28.12.2018

За інформацією суб'єктів господарювання, екологічні інспектори продовжують проводити радіологічний контроль вантажів навіть у тих портах, де встановлено систему автоматичного контролю за переміщенням вантажів на територіях порту (система «Янтар»), незважаючи на те, що обов'язковому радіологічному контролю підлягає тільки той вантаж, на який спрацювала ця система або у разі, якщо у пункті пропуску не функціонує комплекс автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів. І хоча Державна прикордонна служба України, яка відповідає за справну роботу системи «Янтар», запевняє, що всі об'єкти перевіряються вчасно та система функціонує належним чином, екологи все одно наполягають на проведенні необґрунтованих перевірок вантажу.

Разом з цим, на сьогодні існує практика безпідставного здійснення екологічними інспекторами контролю суден в портах, зокрема на підставі виявлених в районі знаходження судна «видимих плавучих часток або видимих слідів нафти чи нафтовмісних речовин» здійснюється екологічний контроль транспортного засобу та відбираються проби баластних вод (ізолюваного баласту) для проведення відповідних аналізів. Як правило, взяті проби не відповідають нормативам, що є підставою для нарахування суми збитків, «завданих навколишньому середовищу», та затримання судна до моменту сплати вказаних сум.

Водночас, Держекоінспекція не має правових інструментів як для здійснення контролю в частині відбору проб та здійснення їх аналізу, так і для нарахування збитків, оскільки відсутні відповідні нормативні акти, положення яких би регламентували реалізацію вказаних процедур.

Зазначене вище негативно впливає на інвестиційний клімат в Україні, дестабілізує ринок, а також створює необґрунтоване фінансове навантаження на суб'єктів господарювання.

При цьому, слід зазначити, що свого часу неодноразово предметом розгляду ДРС був проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод», за результатами опрацювання якого ДРС були прийняті рішення про відмову в погодженні проекту регуляторного акта № 606 від 27.12.2017 та № 208 від 26.06.2018.

Наразі, проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод» повторно надійшов на опрацювання до ДРС.

Звертаємо увагу, що 04.10.2018 набрав чинності Закон України від 06.09.2018 № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України» (далі – Закон № 2530), відповідно до пункту 2 розділу

III. Прикінцевих та перехідних положень якого Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом необхідно забезпечити перегляд та приведення центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Втім, для невідкладного врегулювання низки порушених бізнес спільнотою проблемних питань, першочерговою є потреба у розробленні та прийнятті таких нормативно-правових документів:

1. Порядку взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту;

2. Порядку перевірки, взяття проб води та проведення їх аналізу;

3. Порядку обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

На сьогодні, за результатами низки засідань Міжвідомчої робочої групи напрацьовано редакцію проекту *Порядку взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту*, який враховує інтереси всіх учасників відповідних правовідносин.

Разом з тим, за інформацією представників Мінінфраструктури, які є членами Міжвідомчої робочої групи, в Мінінфраструктури на опрацюванні знаходиться проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту», розроблений Державною екологічною інспекцією на виконання пункту 10 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону № 2530.

Розглянувши проект постанови, Міжвідомчою робочою групою відповідного встановлено, що його положення містять ознаки невідповідності вимогам законодавства та створюють передумови до виникнення корупційних ризиків і потребують ґрунтовного доопрацювання.

Водночас, за результатами аналізу відповідного проекту постанови ДРС встановлено, що з урахуванням вимог статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» проект постанови містить норми регуляторного характеру, а його прийняття потребує реалізації процедур, передбачених цим Законом.

За таких обставин ДРС звернулася до Мінінфраструктури з проханням не підтримувати, розроблений Держекоінспекцією проект постанови.

Ураховуючи вищевикладене, звертаємось з проханням розглянути як першочерговий, запропонований Міжвідомчою робочою групою, проект Порядку взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту (копія додається).

Додаток: на 13 арк. в 1 прим.

З повагою

В.о. Голови
Державної регуляторної
служби України

Володимир ЗАГОРОДНІЙ

ПОРЯДОК

взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм взаємодії адміністрації морських портів України та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.
2. В цьому Порядку наступні терміни застосовуються в таких значеннях:
 - 2.1. адміністрація морського порту - філія державного підприємства «Адміністрація морських портів України», створена відповідно до Закону України «Про морські порти України» з метою забезпечення функціонування відповідного морського порту;
 - 2.2. забруднююча речовина - нафта та нафтопродукти, нафтовмісні лляльні і баластні води, стічні води, сміття та залишки хімічних речовин, що перевозять на суднах наливом, навалом і в упаковці, солі важких металів чи інші речовини, які при попаданні в воду створюють загрозу для здоров'я людей або є шкідливими для живих ресурсів моря та віднесені до забруднюючих речовин. Види забруднюючих речовин встановлюються Кабінетом Міністрів України;
 - 2.3. морська екологічна інспекція - територіальний орган Державної екологічної інспекції України (далі – Держекоінспекція), утворений відповідно до законодавства з метою реалізації покладених на неї повноважень у межах відповідної території;
 - 2.5. фонові показники якості води – показники концентрації речовин у відповідному районі водокористування (акваторії морського порту), що сформувались під впливом усіх домішок крім впливу джерела відносно якого визначаються фонові показники.
2. Інші терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному у міжнародних договорах, що є чинними для України, Водному кодексі України, Законі України «Про морські порти України», Правилах охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. № 269 та інших нормативно-правових актах.

II. Виявлення випадків забруднення у межах акваторій морських портів

1. У разі виявлення адміністрацією морського порту видимих слідів нафти, чи нафтовмісних або інших забруднюючих речовин адміністрація морського порту фіксує виявлені факти, зокрема, засобами фото- та відео- фіксації.
2. В такому випадку адміністрація морського порту негайно:
 - повідомляє морську екологічну інспекцію про виявлений факт забруднення. Повідомлення здійснюється шляхом направлення телефонограми, форма якої наведена у додатку 1;
 - здійснює відбір проб фонових показників якості води акваторії порту та забезпечує проведення їх аналізу;
 - вживає заходів щодо локалізації та ліквідації наслідків забруднення (в разі необхідності).
3. У разі отримання повідомлення адміністрації морського порту про виявлення факту забруднення морська екологічна інспекція:
 - негайно направляє до відповідного морського порту державного інспектора з охорони навколишнього природного середовища (далі - держкоінспектор);
 - держкоінспектор здійснює відбір проб вод акваторії морського порту в місці забруднення;
 - складає акт обстеження акваторії морської порту в місці забруднення та відбору проб води за встановленою законодавством формою. Такий акт підписується держкоінспектором та представником адміністрації морського порту.
4. Відбір проб води та проведення їх аналізу здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
5. Погіршення якості води в акваторії встановлюються шляхом порівняння результатів проб води, відібраних в місці забруднення із фоновими показниками, що були відібрані адміністрацією морського порту, та фіксується відповідним актом за підписом представника адміністрації морського порту та держкоінспектора (акт погіршення якості води). Форма акту наведена в додатку 2 до цього Порядку. Вказаний акт повинен містити точний час відбору проб та час завершення інструментально-лабораторних досліджень проб води. Результати інструментально-лабораторних досліджень проб води, проведені на виконання п.2, 3 цього розділу, долучаються до вказаного акту в якості додатків.
6. Факт погіршення якості води в акваторії морського порту, за умови наявності обґрунтованих підстав вважати, що джерелом забруднення є судно (вказані обставини зазначаються в акті погіршення якості води), є підставою для проведення перевірки судна на предмет можливого здійснення забруднення акваторії та взяття проб на судні.

III. Порядок взаємодії у разі підтвердження погіршення якості вод в акваторії морського порту

1. За наявності підстав, передбачених п.7 розділу II цього Порядку, адміністрація морського порту невідкладно повідомляє про це:
 - капітана судна та морського агента;
 - службу капітана морського порту.Повідомлення капітана судна здійснюється шляхом вручення письмового повідомлення. Повідомлення морського агента та служби капітана морського порту здійснюється шляхом телефонного зв'язку та дублюється електронною поштою.

Повідомлення повинне містити пропозицію адміністрації морського порту, погоджену з морською екологічною інспекцією, щодо часу проведення перевірки судна. До повідомлення обов'язково долучається копія акту погіршення якості води в акваторії, передбаченого п.6 розділу II.

2. Проведення перевірки судна на предмет можливого здійснення забруднення акваторії та відбір проб проводяться одночасно у строк, що становить не більше ніж 2 години з моменту повідомлення.
3. Проведення перевірки судна на предмет можливого забруднення акваторії здійснюється Морською адміністрацією у встановленому порядку із залученням морської екологічної інспекції, яке здійснюється виключно з метою проведення відбору та аналізу проб.
4. Відбір проб на судні та їх аналіз здійснюється морською екологічною інспекцією у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
5. Заходи, передбачені п.2, 3, 4 цього розділу, можуть здійснюватися виключно за участю капітана судна або уповноваженої ним особи та морського агента (за згодою).
6. Результати проведення перевірки та відбору проб оформлюються відповідним актом встановленої форми, який складається у чотирьох екземплярах, по одному екземпляру для капітана судна, Морської адміністрації, адміністрації морських портів та Держекоінспекції. Морська адміністрація після складення акту негайно передає один його екземпляр адміністрації морського порту для оприлюднення шляхом розміщення на сайті адміністрації морського порту.
7. У випадку, якщо неможливо встановити джерело скидання і у скиданні підозрюється декілька суден, заходи, передбачені в цьому розділі вживаються стосовно кожного судна.
8. Результати аналізу проб долучаються до акту, складеного за результатами перевірки судна та відбору проб, в якості додатку.
9. У разі підтвердження джерела забруднення на підставі результатів перевірки та аналізу проб, представник Держекоінспекції вживає заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності та обчислення розміру збитків, завданих внаслідок забруднення, в порядку, передбаченому законодавством.
10. Адміністрація морського порту, морський термінал, інші суб'єкти мають право виставити претензії судну, винному в забрудненні на відшкодування витрат на проведення робіт з локалізації та ліквідації забруднень, відбору проб фонових показників якості води та проведення їх аналізу використання плавзасобів тощо, проведені їх силами або за їх рахунок.
11. У разі підтвердження факту скиду суднами забруднюючих речовин результати перевірки, інструментально-лабораторних вимірювань проб фонових показників якості води, в місці забруднення та відібраних на судні під час перевірки, не пізніше дня, наступного за днем їх складання, розміщуються на офіційних сайтах морської екологічної інспекції та Адміністрації морського порту.

Додаток №1
до постанови Кабінету Міністрів
України № _____ від _____

**Повідомлення
про виявлений факт забруднення**

Телефонограма N _____ від " ____ " _____ 201_ р.

Телефон _____

Час повідомлення:

_____ год. _____ хв.

Від кого

_____ (адміністрація морського порту)

Кому

_____ (територіальний орган Державної екологічної інспекції України)

Передав _____

(посада та ПІП особи)

Прийняв _____

(посада та ПІП особи)

Опис виявленого факту забруднення:

час виявлення _____

місце виявлення (координати акваторії) _____

особа, яка виявила (ПІП, посада) _____

характер забруднення: _____

Засоби фіксації: _____

Додаткові відомості: _____

Додаток №2
до постанови Кабінету Міністрів України
№ _____ від _____

**АКТ
погіршення якості води**

від « _____ » _____ 20 _____ р.

м. _____

Дані стосовно відбору проб води в місці забруднення:

1. Час відбору проб води в місці забруднення, координати місця відбору проб: _____
2. Посадова особа, що здійснила відбір проб в місці забруднення: _____ (ПІП, посада)
3. Час завершення інструментально-лабораторних досліджень проб води в місці забруднення _____
4. Результати інструментально-лабораторних досліджень проб води в місці забруднення: _____

Дані стосовно відбору проб фонових показників:

1. Час відбору проб фонових показників, координати місця відбору проб: _____
2. Посадова особа, що здійснила відбір проб фонових показників: _____ (ПІП, посада)
3. Час завершення інструментально-лабораторних досліджень проб фонових показників: _____
4. Результати інструментально-лабораторних досліджень проб фонових показників: _____

Джерело забруднення (заповнюється, у разі підтвердження факту погіршення якості води в акваторії порту):

Обставини, що підтверджують джерело забруднення: _____

Додатки:

1. Результати інструментально-лабораторних досліджень проб води, відібраних в місці забруднення на ___ арк.
2. Результати інструментально-лабораторних досліджень проб фонових показників на ___ арк.

Підписи:

Представник адміністрації морського порту _____ (ПІП, посада)

Держекоінспектор _____ (ПІП, посада)

Час складання акту: _____ години _____ хвилини

